

Moderna språk

Moderna språk är ett ämne som kan innefatta en stor mängd språk. Dessa kan sinsemellan vara mycket olika vad gäller allt från skriftsystem och uttal till utbredning och användning inom skiftande sammanhang som vardagsliv, kultur, politik och utbildning. Kunskaper i flera språk ökar individens möjligheter att ingå i olika sociala och kulturella sammanhang och att delta i ett globaliserat studie- och arbetsliv. Kunskaper i moderna språk kan dessutom ge nya perspektiv på omvärlden, ökade möjligheter till kontakter och större förståelse för olika sätt att leva.

Ämnets syfte

Undervisningen i ämnet moderna språk ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper i målspråket och omvärldskunskaper samt tilltro till sin förmåga att använda språket i olika situationer och för skilda syften. Eleverna ska ges möjlighet att, genom språkanvändning i funktionella och meningsfulla sammanhang, utveckla en allsidig kommunikativ förmåga. Denna förmåga innefattar dels reception, som innebär att förstå talat och skrivet målspråk, dels produktion och interaktion, som innebär att formulera sig och samspela med andra i tal och skrift samt att anpassa sitt språk till olika situationer, syften och mottagare. I undervisningen ska eleverna även ges möjlighet att utveckla språklig säkerhet samt förmåga att uttrycka sig med variation och komplexitet. Dessutom ska eleverna ges möjlighet att utveckla förmåga att använda olika strategier för att stödja kommunikationen och för att lösa problem när språkkunskaperna inte räcker till.

Eleverna ska ges möjlighet att utveckla kunskaper om livsvillkor, samhällsfrågor och kulturella företeelser i olika sammanhang och områden där språket används. Undervisningen ska stimulera elevernas nyfikenhet på språk och kultur samt ge dem möjlighet att utveckla flerspråkighet där kunskaper i olika språk samverkar och stödjer varandra. Undervisningen ska dessutom bidra till att eleverna utvecklar språklig medvetenhet och kunskaper om hur man lär sig språk i och utanför undervisningen.

Undervisningen ska i allt väsentligt bedrivas på målspråket. I undervisningen ska eleverna få möta talat och skrivet språk av olika slag samt få sätta innehållet i relation till egna erfarenheter och kunskaper. Eleverna ska få interagera i tal och skrift samt producera talat språk och olika texter, på egen hand och tillsammans med andra, och med stöd av olika hjälpmedel och medier. Undervisningen ska dra nytta av omvärlden som en resurs för kontakter, information och lärande samt bidra till att eleverna utvecklar förståelse av hur man söker, värderar, väljer och tillägnar sig innehåll från olika källor för information, kunskaper och upplevelser.

Undervisningen i ämnet moderna språk ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

1. Förståelse av målspråket i tal och skrift samt förmåga att tolka innehållet.
2. Förmåga att formulera sig och kommunicera på målspråket i tal och skrift.
3. Förmåga att använda språkliga strategier i olika sammanhang.

4. Förmåga att anpassa språket efter olika syften, mottagare och situationer.
5. Förmåga att diskutera och reflektera över livsvillkor, samhällsfrågor och kulturella företeelser i olika sammanhang och områden där språket används.

Kurser i ämnet

- Moderna språk 1, 100 poäng.
- Moderna språk 2, 100 poäng, som bygger på kursen moderna språk 1 eller moderna språk inom ramen för elevens val i grundskolan.
- Moderna språk 3, 100 poäng, som bygger på kursen moderna språk 2 eller moderna språk inom ramen för språkval i grundskolan.
- Moderna språk 4, 100 poäng, som bygger på kursen moderna språk 3.
- Moderna språk 5, 100 poäng, som bygger på kursen moderna språk 4.
- Moderna språk 6, 100 poäng, som bygger på kursen moderna språk 5.
- Moderna språk 7, 100 poäng, som bygger på kursen moderna språk 6.

Moderna språk 1, 100 poäng

Kurskod: MODXXX01

Kursen moderna språk 1 omfattar punkterna 1–5 under rubriken Ämnets syfte.

Centralt innehåll

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

Kommunikationens innehåll

- Personlig information; ämnesområden som är välbekanta för eleverna; intressen, vardagliga situationer, personer och platser; åsikter och känslor.
- Vardagsliv och levnadssätt i olika sammanhang och områden där språket används.

Reception

- Tydligt talat språk och enkla texter som är instruerande, beskrivande och kontaktskapande, även via olika medier och i kombination med illustrationer, till exempel film.
- Dialoger och samtal.
- Berättelser och annan fiktion, även i talad eller dramatiserad form, samt sånger.
- Information och meddelanden, till exempel skyltar och reklam.
- Strategier för att uppfatta betydelsebärande ord och dra slutsatser om innehållet, till exempel med hjälp av förförståelse.
- Olika sätt att orientera sig i och välja bland texter och talat språk från internet och andra medier.
- Språkliga företeelser, till exempel uttal, intonation och stavning, i det språk eleverna möter.

- Hur ord, fasta språkliga uttryck och vardagsfraser används i talat språk och texter i olika situationer.

Produktion och interaktion

- Presentationer, instruktioner, meddelanden och beskrivningar i sammanhängande tal och skrift. Samtal och skrivande för kontakt och kommunikation.
- Strategier för att lösa språkliga problem i samtal, till exempel omformuleringar, gester och frågor.
- Språklig säkerhet när det gäller till exempel uttal och intonation samt ord, artighetsfraser och andra fasta språkliga uttryck.

Kunskapskrav

Betyget E

Eleven förstår **vanliga ord och enkla fraser** i tydligt talat, enkelt språk i långsamt tempo samt i korta, enkla texter om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven visar sin förståelse genom att i **mycket** enkel form redogöra för innehållet samt genom att med **godtagbart** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet.

För att underlätta sin förståelse av innehållet i det talade språket och texterna väljer och använder eleven **någon** strategi för lyssnande och läsning.

Eleven väljer texter och talat språk av enkel karaktär och från olika medier, samt använder **med viss relevans** det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt **och begripligt med enstaka ord och fraser**. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör **enstaka** enkla förbättringar av, egna framställningar.

I muntlig och skriftlig interaktion uttrycker sig eleven **begripligt** och enkelt med **enstaka** ord och fraser. Dessutom väljer och använder eleven **någon** strategi som löser problem i och förbättrar interaktionen.

Eleven kommenterar i **mycket** enkel form några företeelser i olika sammanhang och områden där språket används, och gör då också enkla jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Eleven förstår **det huvudsakliga innehållet och uppfattar tydliga detaljer** i tydligt talat, enkelt språk i långsamt tempo samt i korta, enkla texter om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven visar sin förståelse genom att i **mycket** enkel form redogöra för innehåll **och detaljer** samt genom att med **tillfredsställande** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet.

För att underlätta sin förståelse av innehållet i det talade språket och texterna väljer och använder eleven i **viss utsträckning** strategier för lyssnande och läsning.

Eleven väljer texter och talat språk av enkel karaktär och från olika medier, samt använder **på ett relevant sätt** det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt **och relativt tydligt med fraser och meningar**. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör **enstaka** enkla förbättringar av, egna framställningar.

I muntlig och skriftlig interaktion uttrycker sig eleven **begripligt** och enkelt med ord, fraser och **meningar**. Dessutom väljer och använder eleven **några olika** strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen.

Eleven kommenterar i **mycket** enkel form några företeelser i olika sammanhang och områden där språket används, och gör då också enkla jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven förstår **det huvudsakliga innehållet och uppfattar väsentliga detaljer** i tydligt talat, enkelt språk i långsamt tempo samt i korta, enkla texter om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven visar sin förståelse genom att i enkel form redogöra för innehåll **och detaljer** samt genom att med **gott** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet.

För att underlätta sin förståelse av innehållet i det talade språket och texterna väljer och använder eleven i **viss utsträckning** strategier för lyssnande och läsning.

Eleven väljer texter och talat språk av enkel karaktär och från olika medier, samt använder **på ett relevant och effektivt sätt** det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt, **relativt tydligt och till viss del sammanhängande**. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör **enkla** förbättringar av, egna framställningar.

I muntlig och skriftlig interaktion uttrycker sig eleven **relativt tydligt** och enkelt med ord, fraser och **meningar**. Dessutom väljer och använder eleven **flera olika** strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen.

Eleven kommenterar i enkel form några företeelser i olika sammanhang och områden där språket används, och gör då också enkla jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Moderna språk 2, 100 poäng

Kurskod: MODXXX02

Kursen moderna språk 2 omfattar punkterna 1–5 under rubriken Ämnets syfte.

Centralt innehåll

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

Kommunikationens innehåll

- Personlig information; ämnesområden som är välbekanta för eleverna; vardagliga situationer, intressen, personer, platser, aktiviteter och händelser; åsikter, känslor och erfarenheter.
- Vardagsliv, levnadssätt och sociala relationer i olika sammanhang och områden där språket används.

Reception

- Tydligt talat språk och enkla texter som är instruerande, beskrivande och kontaktskapande, även via film och andra medier.
- Dialoger, intervjuer och samtal.
- Berättelser och annan fiktion, även i talad eller dramatiserad form samt sånger och dikter.
- Information och meddelanden, till exempel reklam, tidtabeller och notiser.
- Strategier för att uppfatta betydelsebärande ord och sammanhang samt för att anpassa lyssnande och läsning till framställningens form och innehåll.
- Olika sätt att söka och välja texter och talat språk från internet och andra medier.
- Språkliga företeelser, till exempel uttal, intonation, grammatiska strukturer, stavning och interpunktion samt fasta språkliga uttryck, i det språk eleverna möter.
- Hur olika formuleringar används för att inleda och avsluta olika typer av framställningar och samtal.

Produktion och interaktion

- Presentationer, instruktioner, meddelanden, berättelser och beskrivningar i sammanhängande tal och skrift. Samtal och skrivande för kontakt och kommunikation.

- Strategier som omformuleringar, frågor, och stödjande fraser för att lösa språkliga problem i samtal och skriftlig kommunikation samt för att delta i och bidra till samtal.
- Språklig säkerhet när det gäller till exempel uttal och intonation, artighetsfraser och andra fasta språkliga uttryck samt grammatiska strukturer, mot tydlighet och anpassning till syfte och sammanhang.

Kunskapskrav

Betyget E

Eleven förstår **det mest väsentliga av** innehållet i tydligt talat, enkelt språk i lugnt tempo samt i enkla texter om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven visar sin förståelse genom att **i enkel form** redogöra för och kommentera innehållet samt genom att med **godtagbart** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet.

För att underlätta sin förståelse av innehållet i det talade språket och texterna väljer och använder eleven **någon** strategi för lyssnande och läsning.

Eleven väljer texter och talat språk av enkel karaktär och från olika medier, samt använder **med viss relevans** det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven **enkelt och begripligt med fraser och meningar**. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör enstaka **enkla** förbättringar av, egna framställningar.

I muntlig och skriftlig interaktion uttrycker sig eleven **begripligt** och enkelt med ord, fraser och meningar. Dessutom väljer och använder eleven **någon** strategi som löser problem i och förbättrar interaktionen.

Eleven kommenterar **i enkel form** några företeelser i olika sammanhang och områden där språket används, och gör då också enkla jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Eleven förstår **det huvudsakliga innehållet och uppfattar tydliga detaljer** i tydligt talat, enkelt språk i lugnt tempo samt i enkla texter om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven visar sin förståelse genom att **i enkel form** redogöra för och kommentera innehåll **och detaljer** samt genom att med **tillfredsställande** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet.

För att underlätta sin förståelse av innehållet i det talade språket och texterna väljer och använder eleven **i viss utsträckning** strategier för lyssnande och läsning.

Eleven väljer texter och talat språk av enkel karaktär och från olika medier, samt använder **på ett relevant sätt** det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt, **relativt tydligt och till viss del sammanhängande**. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör enkla förbättringar av, egna framställningar.

I muntlig och skriftlig interaktion uttrycker sig eleven **relativt tydligt** och enkelt med ord, fraser och meningar. Dessutom väljer och använder eleven **några olika** strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen.

Eleven kommenterar **i enkel form** några företeelser i olika sammanhang och områden där språket används, och gör då också enkla jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven förstår **helheten och uppfattar väsentliga detaljer** i tydligt talat, enkelt språk i lugnt tempo samt i enkla texter om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven visar sin förståelse genom att **översiktligt** redogöra för och kommentera innehåll **och detaljer** samt genom att med **gott** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet.

För att underlätta sin förståelse av innehållet i det talade språket och texterna väljer och använder eleven **i viss utsträckning** strategier för lyssnande och läsning.

Eleven väljer texter och talat språk av enkel karaktär och från olika medier, samt använder **på ett relevant och effektivt sätt** det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven enkelt, **relativt tydligt och relativt sammanhängande**. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör enkla förbättringar av, egna framställningar.

I muntlig och skriftlig interaktion uttrycker sig eleven **tydligt** och enkelt med ord, fraser och meningar **samt i någon mån anpassat till syfte, mottagare och situation**. Dessutom väljer och använder eleven **flera olika** strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen.

Eleven kommenterar **översiktligt** några företeelser i olika sammanhang och områden där språket används, och gör då också enkla jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Moderna språk 3, 100 poäng

Kurskod: MODXXX03

Kursen moderna språk 3 omfattar punkterna 1–5 under rubriken Ämnets syfte.

Centralt innehåll

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

Kommunikationens innehåll

- Kända ämnesområden; vardagliga situationer, intressen, personer, platser, aktiviteter och aktuella händelser; åsikter, känslor och erfarenheter.
- Levnadssätt, sociala relationer och kulturella företeelser i olika sammanhang och områden där språket används.

Reception

- Tydligt talat språk, även med viss regional färgning, och texter, som är instruerande, beskrivande, berättande, diskuterande och kontaktskapande, även via film och andra medier.
- Samtal och sammanhängande talat språk, till exempel dialoger och intervjuer.
- Berättelser och annan fiktion, även i talad eller dramatiserad form, samt sånger och dikter.
- Enkel sakprosa av olika slag och med olika syften, till exempel nyheter.
- Strategier för att uppfatta detaljer och förstå sammanhang samt för att anpassa lyssnande och läsning till framställningens form, innehåll och syfte.
- Olika sätt att söka, välja och värdera innehållet i texter och talat språk.
- Språkliga företeelser, till exempel uttal, intonation och grammatiska strukturer samt fasta språkliga uttryck, i det språk eleverna möter.
- Hur texter och talat språk varierar utifrån olika syften och sammanhang.

Produktion och interaktion

- Instruktioner, berättelser och beskrivningar i sammanhängande tal och skrift. Diskussioner, samtal och skrivande för kontakt och kommunikation i olika situationer.
- Strategier för att lösa språkliga problem, till exempel med hjälp av omformuleringar och förklaringar.
- Strategier för att bidra till och aktivt medverka i samtal, till exempel genom att ta initiativ till interaktion, lyssna aktivt och avsluta på ett artigt sätt.
- Språklig säkerhet när det gäller till exempel uttal, intonation, fasta språkliga uttryck och grammatiska strukturer, mot tydlighet, variation och anpassning till syfte, mottagare och situation.

Kunskapskrav

Betyget E

Eleven förstår **det huvudsakliga innehållet och uppfattar tydliga** detaljer i talat språk i lugnt tempo samt i enkla texter om kända ämnen. Eleven visar sin förståelse genom att **i enkel form** redogöra för, diskutera och kommentera innehåll och detaljer samt genom att med **godtagbart** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet.

För att underlätta sin förståelse av innehållet i det talade språket och texterna väljer och använder eleven **någon** strategi för lyssnande och läsning.

Eleven väljer texter och talat språk från olika medier, samt använder **med viss relevans** det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven **enkelt, begripligt och till viss del** sammanhängande. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör **enkla** förbättringar av, egna framställningar.

I muntlig och skriftlig interaktion uttrycker sig eleven **begripligt och enkelt**. Dessutom väljer och använder eleven **i huvudsak** fungerande strategier som **i viss mån** löser problem i och förbättrar interaktionen.

Eleven diskuterar **i enkel form** några företeelser i olika sammanhang och områden där språket används, och gör då också **enkla** jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Eleven förstår **det huvudsakliga innehållet och uppfattar väsentliga** detaljer i talat språk i lugnt tempo samt i enkla texter om kända ämnen. Eleven visar sin förståelse genom att **översiktligt** redogöra för, diskutera och kommentera innehåll och detaljer samt genom att med **tillfredsställande** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet.

För att underlätta sin förståelse av innehållet i det talade språket och texterna väljer och använder eleven **i viss utsträckning** strategier för lyssnande och läsning.

Eleven väljer texter och talat språk från olika medier, samt använder **på ett relevant sätt** det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven **enkelt, relativt tydligt och relativt** sammanhängande. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör **enkla** förbättringar av, egna framställningar.

I muntlig och skriftlig interaktion uttrycker sig eleven **relativt tydligt och enkelt samt i någon mån anpassat till syfte, mottagare och situation**. Dessutom väljer och använder eleven fungerande strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen.

Eleven diskuterar **översiktligt** några företeelser i olika sammanhang och områden där språket används, och gör då också **enkla** jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven förstår **såväl helhet som** detaljer i talat språk i lugnt tempo samt i enkla texter om kända ämnen. Eleven visar sin förståelse genom att **välgrundat** redogöra för, diskutera och kommentera innehåll och detaljer samt genom att med **gott** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet.

För att underlätta sin förståelse av innehållet i det talade språket och texterna väljer och använder eleven **i viss utsträckning** strategier för lyssnande och läsning.

Eleven väljer texter och talat språk från olika medier, samt använder **på ett relevant och effektivt sätt** det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar av olika slag formulerar sig eleven **relativt varierat, tydligt och relativt** sammanhängande. **Eleven formulerar sig även med visst flyt och i någon mån anpassat till syfte, mottagare och situation**. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör **välgrundade** förbättringar av, egna framställningar.

I muntlig och skriftlig interaktion uttrycker sig eleven **tydligt och med visst flyt samt med viss anpassning till syfte, mottagare och situation**. Dessutom väljer och använder eleven **väl** fungerande strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen **och för den framåt på ett konstruktivt sätt**.

Eleven diskuterar **utförligt** några företeelser i olika sammanhang och områden där språket används, och gör då också **välutvecklade** jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Moderna språk 4, 100 poäng

Kurskod: MODXXX04

Kursen moderna språk 4 omfattar punkterna 1–5 under rubriken Ämnets syfte.

Centralt innehåll

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

Kommunikationens innehåll

- Aktuella och kända ämnesområden; intressen, vardagliga situationer, aktiviteter och händelseförlopp; relationer och etiska frågor; åsikter, erfarenheter, känslor och framtidsplaner.
- Levnadsvillkor, traditioner, sociala relationer och kulturella företeelser i sammanhang och områden där språket används.

Reception

- Talat språk, även med viss regional och social färgning, och texter, som är instruerande, beskrivande, berättande, diskuterande, argumenterande och kontaktskapande, även via film och andra medier.
- Samtal och sammanhängande talat språk, till exempel dialoger och intervjuer.
- Skönlitteratur och annan fiktion, även i talad och dramatiserad form, samt sånger och dikter.
- Sakprosa av olika slag och med olika syften, till exempel reportage.
- Strategier för att uppfatta detaljer och förstå sammanhang samt för att anpassa lyssnande och läsning till framställningens form, innehåll och syfte.
- Olika sätt att söka, välja och värdera innehållet i texter och talat språk.
- Språkliga företeelser, till exempel uttal, intonation, grammatiska strukturer och satsbyggnad samt ord med olika stilvärde och fasta språkliga uttryck, i det språk eleverna möter.
- Hur texter och talat språk kan varieras för olika syften och sammanhang.
- Hur sammanbindande ord och andra uttryck används för att skapa struktur och språkligt sammanhängande helheter.

Produktion och interaktion

- Instruktioner, berättelser och beskrivningar i sammanhängande tal och skrift. Samtal, diskussion och argumentation för kommunikation och kontakt i olika situationer.
- Strategier för att lösa språkliga problem, till exempel med hjälp av omformuleringar, frågor och förklaringar.
- Strategier för att bidra till och aktivt medverka i samtal, till exempel genom att ge bekräftelse, ställa följdfrågor och ta initiativ till nya frågeställningar eller ämnesområden.
- Språklig säkerhet när det gäller till exempel uttal, intonation, fasta språkliga uttryck och satsbyggnad, mot tydlighet, variation och flyt.
- Bearbetning av egna och andras muntliga och skriftliga framställningar för att variera, tydliggöra, precisera och anpassa dem till syfte, mottagare och situation.

Kunskapskrav

Betyget E

Eleven förstår **det huvudsakliga innehållet och uppfattar tydliga** detaljer i talat språk i måttligt tempo samt i lättillgängliga texter i olika genrer. Eleven visar sin förståelse genom att **översiktligt** redogöra för, diskutera och kommentera innehåll och detaljer samt genom att med **godtagbart** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet.

För att underlätta sin förståelse av innehållet i det talade språket och texterna väljer och använder eleven **någon** strategi för lyssnande och läsning.

Eleven väljer texter och talat språk från olika medier, samt använder **med viss relevans** det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar sig eleven **enkelt, begripligt** och **relativt** sammanhängande. För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör **enkla** förbättringar av, egna framställningar.

I muntlig och skriftlig interaktion i olika sammanhang uttrycker sig eleven **begripligt och enkelt** samt **i någon mån anpassat** till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven **i huvudsak** fungerande strategier som **i viss mån** löser problem i och förbättrar interaktionen.

Eleven diskuterar **översiktligt** några företeelser i olika sammanhang och områden där språket används, och gör då också **enkla** jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Eleven förstår **det huvudsakliga innehållet och uppfattar väsentliga** detaljer i talat språk i måttligt tempo samt i lättillgängliga texter i olika genrer. Eleven visar sin förståelse genom att **välgrundat** redogöra för, diskutera och kommentera innehåll och detaljer samt genom att med **tillfredsställande** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet.

För att underlätta sin förståelse av innehållet i det talade språket och texterna väljer och använder eleven **i viss utsträckning** strategier för lyssnande och läsning.

Eleven väljer texter och talat språk från olika medier, samt använder **på ett relevant sätt** det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar sig eleven **relativt varierat, relativt tydligt** och **relativt** sammanhängande. **Eleven formulerar sig även med visst flyt och i någon mån anpassat till syfte, mottagare och situation.** För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör **välgrundade** förbättringar av, egna framställningar.

I muntlig och skriftlig interaktion i olika sammanhang uttrycker sig eleven **tydligt och med visst flyt** samt **med viss anpassning** till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven fungerande strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen.

Eleven diskuterar **utförligt** några företeelser i olika sammanhang och områden där språket används, och gör då också **välutvecklade** jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven förstår **såväl helhet som** detaljer i talat språk i måttligt tempo och i lättillgängliga texter i olika genrer. Eleven visar sin förståelse genom att **välgrundat och nyanserat** redogöra för, diskutera och kommentera innehåll och detaljer samt genom att med **gott** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet.

För att underlätta sin förståelse av innehållet i det talade språket och texterna väljer och använder eleven **i viss utsträckning** strategier för lyssnande och läsning.

Eleven väljer texter och talat språk från olika medier, samt använder **på ett relevant och effektivt sätt** det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar sig eleven **relativt varierat, tydligt** och sammanhängande. **Eleven formulerar sig även med flyt och viss anpassning till syfte, mottagare och situation.** För att förtydliga och variera sin kommunikation bearbetar eleven, och gör **välgrundade** förbättringar av, egna framställningar.

I muntlig och skriftlig interaktion i olika sammanhang uttrycker sig eleven **tydligt och med flyt** samt **med viss anpassning** till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven **väl** fungerande strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen **och för den framåt på ett konstruktivt sätt.**

Eleven diskuterar **utförligt och nyanserat** några företeelser i olika sammanhang och områden där språket används, och gör då också **välutvecklade och nyanserade** jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Moderna språk 5, 100 poäng

Kurskod: MODXXX05

Kursen moderna språk 5 omfattar punkterna 1–5 under rubriken Ämnets syfte.

Centralt innehåll

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

Kommunikationens innehåll

- Ämnesområden med anknytning till elevernas utbildning samt samhälls- och arbetsliv; aktuella områden; händelser och händelseförlopp; tankar, åsikter, idéer, erfarenheter och känslor; relationer och etiska frågor.
- Innehåll och form i olika typer av fiktion.
- Levnadsvillkor, attityder, värderingar och traditioner samt sociala, politiska och kulturella förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används. Målspråkets utbredning och ställning i världen.

Reception

- Talat språk, även med viss social och dialektal färgning, och texter som är instruerande, berättande, sammanfattande, förklarande, diskuterande, rapporterande och argumenterande, även via film och andra medier.
- Sammanhängande talat språk och samtal av olika slag, till exempel intervjuer.
- Skönlitteratur och annan fiktion.
- Sakprosa av olika slag och med olika syften, till exempel manualer, populärvetenskapliga texter och reportage.
- Strategier för att lyssna och läsa på olika sätt och med olika syften.
- Olika sätt att söka, välja och kritiskt granska texter och talat språk.
- Hur ord och fraser i muntliga och skriftliga framställningar skapar struktur och sammanhang genom att tydliggöra inledning, orsakssammanhang, tidsaspekt och slutsats.

Produktion och interaktion

- Muntlig och skriftlig produktion och interaktion av olika slag, även i mer formella sammanhang, där eleverna instruerar, berättar, sammanfattar, förklarar, kommenterar, värderar, motiverar sina åsikter, diskuterar och argumenterar.
- Strategier för att bidra till och aktivt medverka i diskussioner med anknytning till samhälls- och arbetslivet.

- Bearbetning av egna och andras muntliga och skriftliga framställningar för att variera, tydliggöra och precisera dem samt för att skapa struktur och anpassa dem till syftet och situationen. I detta ingår användning av ord och fraser som tydliggör orsakssammanhang och tidsaspekter.

Kunskapskrav

Betyget E

Eleven förstår **huvudsakligt innehåll och uppfattar tydliga** detaljer i talat språk i varierande tempo och i tydligt formulerade texter, i olika genrer. Eleven visar sin förståelse genom att **översiktligt** redogöra för, diskutera och kommentera innehåll och detaljer samt genom att med **godtagbart** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet.

Eleven väljer och använder **med viss säkerhet** strategier för att tillgodogöra sig och kritiskt granska innehållet i talat och skrivet språk.

Eleven väljer texter och talat språk från olika medier och använder på ett relevant sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar sig eleven **relativt** varierat, **relativt** tydligt och **relativt** sammanhängande. Eleven formulerar sig även med **visst** flyt och **i någon mån anpassat** till syfte, mottagare och situation. Eleven bearbetar och gör **enkla** förbättringar av egna framställningar.

I muntlig och skriftlig interaktion i olika, även mer formella, sammanhang uttrycker sig eleven tydligt och med **visst** flyt samt med **viss** anpassning till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven **i huvudsak** fungerande strategier som **i viss mån** löser problem i och förbättrar interaktionen.

Eleven diskuterar **översiktligt** några företeelser i olika sammanhang och områden där språket används, och gör då också **enkla** jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Eleven förstår **huvudsakligt innehåll och uppfattar väsentliga** detaljer i talat språk i varierande tempo och i tydligt formulerade texter, i olika genrer. Eleven visar sin förståelse genom att **välgrundat** redogöra för, diskutera och kommentera innehåll och detaljer samt genom att med **tillfredsställande** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet.

Eleven väljer och använder **med viss säkerhet** strategier för att tillgodogöra sig och kritiskt granska innehållet i talat och skrivet språk.

Eleven väljer texter och talat språk från olika medier och använder på ett relevant **och effektivt** sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar sig eleven **relativt** varierat, tydligt, sammanhängande och **relativt strukturerat**. Eleven formulerar sig även med flyt och **viss anpassning** till syfte, mottagare och situation. Eleven bearbetar och gör **välgrundade** förbättringar av egna framställningar.

I muntlig och skriftlig interaktion i olika, även mer formella, sammanhang uttrycker sig eleven tydligt och med flyt samt med **viss** anpassning till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven fungerande strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen.

Eleven diskuterar **utförligt** några företeelser i olika sammanhang och områden där språket används, och gör då också **välutvecklade** jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven förstår **såväl helhet som** detaljer i talat språk i varierande tempo och i tydligt formulerade texter, i olika genrer. Eleven visar sin förståelse genom att **välgrundat och nyanserat** redogöra för, diskutera och kommentera innehåll och detaljer samt genom att med **gott** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet.

Eleven väljer och använder **med säkerhet** strategier för att tillgodogöra sig och kritiskt granska innehållet i talat och skrivet språk.

Eleven väljer texter och talat språk från olika medier och använder på ett relevant, **effektivt och kritiskt** sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar sig eleven varierat, tydligt, sammanhängande **och strukturerat**. Eleven formulerar sig även med flyt och **viss anpassning** till syfte, mottagare och situation. Eleven bearbetar och gör **välgrundade och nyanserade** förbättringar av egna framställningar.

I muntlig och skriftlig interaktion i olika, även mer formella, sammanhang uttrycker sig eleven tydligt, **relativt ledigt** och med flyt samt med anpassning till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven **väl** fungerande strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen **och för den framåt på ett konstruktivt sätt**.

Eleven diskuterar **utförligt och nyanserat** några företeelser i olika sammanhang och områden där språket används, och gör då också **välutvecklade och nyanserade** jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Moderna språk 6, 100 poäng

Kurskod: MODXXX06

Kursen moderna språk 6 omfattar punkterna 1–5 under rubriken Ämnets syfte.

Centralt innehåll

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

Kommunikationens innehåll

- Konkreta och abstrakta ämnesområden med anknytning till elevernas utbildning samt samhälls- och arbetsliv; aktuella ämnesområden; tankar, åsikter, idéer, erfarenheter och känslor; etiska och existentiella frågor.
- Teman, motiv, form och innehåll i film och skönlitteratur; författarskap och litterära epoker.
- Levnadsvillkor, attityder, värderingar, traditioner, samhällsfrågor samt kulturella, historiska, politiska och sociala förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används.

Reception

- Talat språk, även med social och dialektal färgning, och texter, även komplexa och formella, som är berättande, diskuterande, argumenterande, rapporterande och redogörande, även via film och andra medier.
- Sammanhängande talat språk och samtal av olika slag, till exempel debatter, föredrag och intervjuer.
- Samtida och äldre skönlitteratur, dikter, dramatik och sånger.
- Sakprosa av olika slag och med olika syften, till exempel formella brev, populärvetenskapliga texter och recensioner.
- Strategier för källkritiskt förhållningssätt när man lyssnar till och läser framställningar från olika källor.
- Strategier för att söka relevant information i större textmängder eller längre sekvenser av talat språk och för att uppfatta perspektiv och underförstådd betydelse.
- Hur struktur och sammanhang byggs upp samt hur attityder, perspektiv och stilnivå kommer till uttryck i talat och skrivet språk i olika genrer.
- Hur språk, bilder och ljud används för att påverka till exempel i politiska tal och reklam.

Produktion och interaktion

- Muntlig och skriftlig produktion och interaktion i olika situationer och med olika syften, där eleverna argumenterar, rapporterar, ansöker, resonerar, sammanfattar, kommenterar, värderar och motiverar sina åsikter.
- Strategier för att bidra till och aktivt medverka i argumentation, debatter och diskussioner med anknytning till samhälls- och arbetslivet.
- Olika sätt att kommentera och föra anteckningar när man lyssnar till och läser framställningar från olika källor.
- Bearbetning av språk och struktur i egna och andras muntliga och skriftliga framställningar, även i formella sammanhang. Anpassning till genre, situation och syfte.

Kunskapskrav

Betyget E

Eleven förstår **huvudsakligt innehåll och uppfattar tydliga** detaljer i talat språk i relativt snabbt tempo, och i texter, i olika genrer och i mer formella sammanhang. Eleven visar sin förståelse genom att **översiktligt** redogöra för, diskutera, kommentera och dra slutsatser om innehåll och detaljer samt genom att med **godtagbart** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet.

Eleven väljer och använder **med viss säkerhet** strategier för att söka relevant information och värdera olika källors tillförlitlighet.

Eleven väljer texter och talat språk från olika medier och använder på ett relevant sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar sig eleven **relativt** varierat, tydligt och **relativt** strukturerat. Eleven formulerar sig även med flyt och **viss** anpassning till syfte, mottagare och situation. Eleven bearbetar och gör **enkla** förbättringar av egna framställningar.

I muntlig och skriftlig interaktion i olika, även formella och komplexa, sammanhang uttrycker sig eleven tydligt och med flyt samt med **viss** anpassning till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven **i huvudsak** fungerande strategier som **i viss mån** löser problem i och förbättrar interaktionen.

Eleven diskuterar **översiktligt** några företeelser i olika sammanhang och områden där språket används, och gör då också **enkla** jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Eleven förstår **huvudsakligt innehåll och uppfattar väsentliga** detaljer i talat språk i relativt snabbt tempo, och i texter, i olika genrer och i mer formella sammanhang. Eleven visar sin förståelse genom att **välgrundat** redogöra för, diskutera, kommentera och dra slutsatser om innehåll och detaljer samt genom att med **tillfredsställande** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet.

Eleven väljer och använder **med viss säkerhet** strategier för att söka relevant information och värdera olika källors tillförlitlighet.

Eleven väljer texter och talat språk från olika medier och använder på ett relevant **och effektivt** sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar sig eleven varierat, tydligt och strukturerat. Eleven formulerar sig även med flyt och **viss** anpassning till syfte, mottagare och situation. Eleven bearbetar och gör **välgrundade** förbättringar av egna framställningar.

I muntlig och skriftlig interaktion i olika, även formella och komplexa, sammanhang uttrycker sig eleven tydligt, **relativt ledigt** och med flyt samt med anpassning till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven fungerande strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen.

Eleven diskuterar **utförligt** några företeelser i olika sammanhang och områden där språket används, och gör då också **välutvecklade** jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven förstår **såväl helhet som** detaljer i talat språk i relativt snabbt tempo, och i texter, i olika genrer och i mer formella sammanhang. Eleven visar sin förståelse genom att **välgrundat och nyanserat** redogöra för, diskutera, kommentera och dra slutsatser om innehåll och detaljer samt genom att med **gott** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet.

Eleven väljer och använder **med säkerhet** strategier för att söka relevant information och värdera olika källors tillförlitlighet.

Eleven väljer texter och talat språk från olika medier och använder på ett relevant, **effektivt och kritiskt** sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar sig eleven varierat, **nyanserat**, tydligt och strukturerat. Eleven formulerar sig även med flyt och anpassning till syfte, mottagare och situation. Eleven bearbetar och gör **välgrundade och nyanserade** förbättringar av egna framställningar.

I muntlig och skriftlig interaktion i olika, även formella och komplexa, sammanhang uttrycker sig eleven tydligt, **ledigt** och med flyt samt med anpassning till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven **väl** fungerande strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen **och för den framåt på ett konstruktivt sätt**.

Eleven diskuterar **utförligt och nyanserat** några företeelser i olika sammanhang och områden där språket används, och gör då också **välutvecklade och nyanserade** jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Moderna språk 7, 100 poäng

Kurskod: MODXXX07

Kursen moderna språk 7 omfattar punkterna 1–5 under rubriken Ämnets syfte.

Centralt innehåll

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

Kommunikationens innehåll

- Teoretiska och komplexa ämnesområden, även av mer vetenskaplig karaktär, med anknytning till elevernas utbildning, valt fördjupningsområde, samhällsfrågor och arbetsliv; tankar, åsikter, idéer, erfarenheter och känslor; kulturyttringar i samtiden och historien, till exempel litterära epoker.
- Samhällsfrågor, kulturella, historiska, politiska och sociala förhållanden samt etiska och existentiella frågor i olika sammanhang och områden där språket används.

Reception

- Talat språk, även med social och dialektal färgning, och texter, även komplexa och formella, som är berättande, diskuterande, argumenterande, rapporterande, redogörande och utredande, även via film och andra medier.
- Sammanhängande talat språk och samtal av olika slag, till exempel debatter, fördjupande reportage och föreläsningar.
- Samtida och äldre skönlitteratur och annan fiktion inom olika genrer, till exempel dramatik.
- Sakprosa av olika slag och med olika syften, till exempel avtalstexter, fördjupande artiklar och vetenskapliga texter.
- Strategier för att överblicka och strukturera information i större textmängder eller längre sekvenser av talat språk.
- Strategier för att dra slutsatser om talat språk och texter när det gäller attityder, perspektiv, syfte och värderingar samt för att uppfatta underförstådd betydelse.
- Hur muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer är uppbyggda. Hur stilistiska och retoriska grepp används för olika syften samt hur språk används som maktmedel.

Produktion och interaktion

- Muntlig och skriftlig produktion och interaktion i olika situationer och med olika syften, där eleverna argumenterar ur olika perspektiv, ansöker, resonerar, värderar, utreder, förhandlar och motiverar sina åsikter.
- Muntlig och skriftlig framställning inom valt fördjupningsområde.
- Strategier för användning av olika typer av källor, med källkritisk medvetenhet och vedertagna sätt att ange källor, inom valt fördjupningsområde och inom andra områden.
- Strategier för att medverka i, leda och dokumentera samtal och skriftlig kommunikation, till exempel i arbetsprocesser och förhandlingssituationer med anknytning till samhälls- och arbetslivet.
- Användning av grundläggande stilistiska och retoriska grepp.
- Bearbetning av språk och struktur i egna och andras framställningar, i formella och komplexa sammanhang, och för att skapa anpassning till genre, stilnivå och syfte.

Kunskapskrav

Betyget E

Eleven förstår **huvudsakligt innehåll och uppfattar väsentliga** detaljer, samt **med viss säkerhet** även underförstådd betydelse, i talat språk i relativt snabbt tempo, och i texter, i olika genrer och av avancerad karaktär. Eleven visar sin förståelse genom att **översiktligt** redogöra för, diskutera, kommentera och dra slutsatser om innehåll och detaljer samt genom att med **godtagbart** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet.

Eleven väljer och använder **med viss säkerhet** strategier för att söka relevant information, strukturera den och värdera olika källors tillförlitlighet.

Eleven väljer texter och talat språk från olika medier och använder på ett relevant sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar sig eleven varierat, tydligt och **strukturerat**. Eleven formulerar sig även med flyt och **viss** anpassning till syfte, mottagare och situation. Eleven bearbetar och gör välgrundade förbättringar av egna framställningar.

I muntlig och skriftlig interaktion i olika, även formella och komplexa, sammanhang uttrycker sig eleven tydligt, **relativt** ledigt och med flyt samt med anpassning till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven **i huvudsak** fungerande strategier som **i viss mån** löser problem i och förbättrar interaktionen.

Eleven diskuterar **översiktligt** några företeelser i olika sammanhang och områden där språket används, och gör då också **enkla** jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Eleven förstår **huvudsakligt innehåll och uppfattar väsentliga** detaljer, samt **med viss säkerhet** även underförstådd betydelse, i talat språk i relativt snabbt tempo, och i texter, i olika genrer och av avancerad karaktär. Eleven visar sin förståelse genom att **välgrundat** redogöra för, diskutera, kommentera och dra slutsatser om innehåll och detaljer samt genom att med **tillfredsställande** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet.

Eleven väljer och använder **med viss säkerhet** strategier för att söka relevant information, strukturera den och värdera olika källors tillförlitlighet.

Eleven väljer texter och talat språk från olika medier och använder på ett relevant **och effektivt** sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar sig eleven varierat, **nyanserat**, tydligt och **strukturerat**. Eleven formulerar sig även med flyt och anpassning till syfte, mottagare och situation. Eleven bearbetar och gör välgrundade **och nyanserade** förbättringar av egna framställningar.

I muntlig och skriftlig interaktion i olika, även formella och komplexa, sammanhang uttrycker sig eleven tydligt, ledigt och med flyt samt med anpassning till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer och använder eleven fungerande strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen.

Eleven diskuterar **utförligt** några företeelser i olika sammanhang och områden där språket används, och gör då också **välutvecklade** jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven förstår **såväl helhet som** detaljer, samt även underförstådd betydelse, i talat språk i snabbt tempo, och i texter, i olika genrer och av avancerad karaktär. Eleven visar sin förståelse genom att **välgrundat och nyanserat** redogöra för, diskutera, kommentera och dra slutsatser om innehåll och detaljer samt genom att med **gott** resultat agera utifrån budskap och instruktioner i innehållet.

Eleven väljer och använder **med säkerhet** strategier för att söka relevant information, strukturera den och värdera olika källors tillförlitlighet.

Eleven väljer texter och talat språk från olika medier och använder på ett relevant, **effektivt och kritiskt** sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga och skriftliga framställningar i olika genrer formulerar sig eleven **med god precision**, varierat, **nyanserat**, tydligt och **välstrukturerat**. Eleven formulerar sig även med flyt och **god** anpassning till syfte, mottagare och situation. Eleven bearbetar och gör välgrundade **och nyanserade** förbättringar av egna framställningar.

I muntlig och skriftlig interaktion i olika, även formella och komplexa, sammanhang uttrycker sig eleven tydligt, ledigt och med flyt samt **med flexibel och effektiv** anpassning till syfte, mottagare och situation. Dessutom väljer eleven och använder **väl** fungerande strategier som löser problem i och förbättrar interaktionen **och för den framåt på ett konstruktivt sätt**.

Eleven diskuterar **utförligt och nyanserat** några företeelser i olika sammanhang och områden där språket används, och gör då också **välutvecklade och nyanserade** jämförelser med egna erfarenheter och kunskaper.